

ANN M.

nagyarának helybeli
szemben)

ényre

ánlja um..

frt 30-ig.

" 20 "

" 15 "

" 30 "

" 15 "

" 12 "

nyaim ugy kiviteleert,
kiállításokon kitün-
ára annak, hogy csakis
bámulatos olcsók.
gényelmére, minden
tüntetve, mely árak
átogatást kér

tisztelettel

MANN M.

cigaretta papir

60 aranyérem.

16 diszoklevél.

20 oklevél „Hors Concours“

(375.) 16—20

eddig létező szivarka-papirt finom-

kor valódi, ha minden egyes köny-

na, mint csipkézett (perfore) széll

egfinomabb minőségű hüvelyekben is

hüvely minden norinbergi és papir-

to.

bb
KANYUVIZ

Asztali-

és
gyógy-viz

kintélyek tapasztalata szerint
gyhatással bir köhögés és
üdő-, gyomor- és hólyag-
urutnál

ítve felséges ital.

RECCZENBEN:

Zelmos stb. fűszerkereskedőknél.

gi főraktár:

4—5.

Arany János-utca 9. sz.

Előfizetési árak:

helyben, vagy postán küldve:
Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy órára . . . 1 „ „

Egyes szám 4 hr.

A lap szellemi részét illető minden köz-
lomony a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.)
bársontra küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegr. K. Lajos Könyvtárakadásában
és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz.
alatt.)

**Lapunk szerkesztősége, ki-
adóhivatala és nyomdája átköl-
tözött a főtéri 1828. számú
Csanak-Drágotá-házba.—
(A főpostával szemben.) — Ezen-
tul tehát mindenféle megkere-
séseket új helyiségünkbe kérünk
intézni.**

Irányi Dániel emlékezete.*)

— Irta: **Illyés Bálint** orsz. képviselő. —

Tisztelt Polgártársaim!

Egy szerény, de lélekemelő és jelentőség-
teljes ünnepélyre gyűltünk itt össze. Hiszen
szerény volt a férfi is, akinek emlékét ünne-
peljük; de az életéhez fűződött tények lélek-
emelő és jelentőségteljesek s hazafiságával,
jellemeinek tisztaságával, elhűségével és szil-
lárságával, mint világító torony emelkedik ki
a mindennapi élet hullámai közül.

Irányi Dániel — mert hisz az ő emlékét
ünnepelek — miként egyik szónoka mondá:
egy művészen bevégzett szobor, mely legki-
sebb részleteiben is összhangban van önmagá-
val, melyen az ő nemes egyénisége, jellemé-
nek egyszerű fensége oly szembetűnően dom-
borodik ki, hogy csak egyetlen tekintetet kell
vetnünk rá s feltárul előttünk életének egész
iránya maga elé tűzött magasatos céljával
s törekvésével e célra irányult következetes-
séggel; ugy, hogy róla elmondhatjuk: a fer-
fiu bevalótta azt, amit az ifju önmagának
megígért.

Irányi Dániel hazafi volt a szó leg-
szentebb értelmében, ki nem játékot háza
szent nevével, nem kaczerkodik a hazaszer-
tet igéjének hangoztatásával, hogy mint tömjén-
füsttel elkabita a tömeget, önző célokra hasz-
nálna fel azt. Az ő keblében a legtisztább oltári
láng volt a hazaszeretet, mely magasra emelkedve
önmagát is felemelte, hogy mint a meggyújtott
fáklya, világosságot és meleget árasztson maga
körüli s tetteiben és áldozatokban égen és lo-
goban a hazaszent üdvéret s tettekre és ál-
dozatokra gyujtsa a honfikeleket.

Ó korán, ugyszólván zsenge ifjúságában
megtanult a hazáért élni és munkálkodni s
fájdalom, oly korán megtanult érette szenvedni
is. Nem azt az anyagi, mindennapi szenvedést
érttem én, melyet nélkülözések kovácsolnak bi-
licsen gyanánt a földi emberre, de értem a lé-
leknek ama mély fájdalmát, melyet egy hazá-
járt lángoló kebel érez, és szenved akkor,
midőn imádott honát és nemzetét leigazva,
eltiporva kell látnia: értem a léleknek azt a
mély keservét, mely, mint saskesélyű a lelán-
czolt Prométhész szívét és máját, úgy tépi,
szaggatja a száműzöttnek kebelét; értem azt a
megnevezhetetlen fájdalmat, mely a hontalan-
nak még álmait is megkeseríti: mindezt át-
érezte, átszenvedé Irányi Dániel. De mint arany
a tűzben, úgy tisztult és nemesült az ő hon-
szerelme is a szenvedések tűzében.

S honszerelmével erősödött hűsége és
szilársága is. Tudta ő, hogy a hazát valóban
szabadá, a nemzetet nagygyá csak a függet-
lenségi és 48-as elvek diadalra jutása teheti,
azért ez elvekhez hű maradt mindhalálg, sőt
többet mondok: az elvektől ő meg sem válha-
tolt volna, mert azok összeforrtak az ő egyé-
niségével úgy, hogy ő ez elveknek leghibebb
kifejezője, országzszerete tisztelt tipikus alakja
volt.

De a hazafi mellett, nem szabad figyel-
men kívül hagyni az embert sem, melyet
oly sokaknál eltakar, minden gyarlóságával
egyetemben, a közéletben való nyilvános sze-
replés.

Irányi Dánielnek ily takaróra nincs szük-
sége. Ő benne az ember úgy jelenik meg, a
milyennek kellene lennie, ha a krisztusi szel-
lem uralná az emberiséget: a jók társaságának
ideálisával. Ennek kifolyása az ő lángoló
szerep az emberiség s különösen ennek
nyomottabb helyzetű rétege: a nép s a szegé-
nyebb osztály iránt. Ezt akarta ő felemelni s
e célból fáradhatatlanul kutatta a jótékony, a
művelődési, erkölcsnemesítő eszközöket s szá-
vát az országgházban is mindannyiszor erélye-
sen emelte fel, valahányszor a nép érdeke for-
gott kérdésben. Irányi Dániel demokrata volt
a szó legtisztább értelmében. Mig lelke magas-
tos eszmékért lángolt, szívének szerelme kivá-
lóan: a h a z a n é p é n e k volt szentelve.

* Elmondotta szerző Budapestén az »Irányi Dá-
niel asztaltársaság« arcképféleplezési ünnepélyén,
1893. ápril 8-án.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb
terjedelmű a többzori hirdetések alká-
szent, jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-
díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
újdonság sora 50 kr.

Nyitléri közlemények minden petit sora
50 krajczár.

Hirdetések fölvetetnek a szerkesztőség-
ben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz.
alatt.)

Kéziratok nem adóznak vissza.

Tisztelt Polgártársaim!

Nem célom — nem is férne meg ez ün-
nepély szük keretében, hogy életrajzot adjak a
dicsült férfiuról; én csak egy képet akartam
felmutatni, melyben kidomborodnak az ő kivá-
lób jellemvonásai. És bizonyára hiányos volna
ez a kép, ha nem emlékezném meg Irányi
Dánielről, mint a vallásszabadság legkiválóbb,
felkent hősről. . . Hiszen a szabadság, egyen-
lőség, testvériség barátja nem is lehetett más,
mint a vallásszabadság barátja. De a mit
mások csak ajkaikon pengetnek, ő azt szíve
melegével, szíve vérvével táplálta évek során
át; mert tudta, hogy az emberiség legfényé-
sebb koronája a lelkiismereti szabadság s a
testvériségnek csak ott lehet valódi megteste-
sülése, hol nem felekezeti szük, korlátolt néze-
tek, hanem a valódi emberszeretet uralja a lel-
keket.

Ő nem érthette meg emez egyik legszen-
tebb eszményének diadalát, de talán feljutott
a Nebő hegyére; s hogyha talán mi, vagy az
utánunk jövődők megérendik azt: nem szab-
ad feledni a küzdők leghibebiket, nem szab-
ad feledni az Irányi Dániel nevé! De mit
beszéljek én tovább a képről, mely a kegyelet
leghűbb vonásaival van beírva e társaság min-
den egyes tagjának szívébe; a képről, melynek
emlékeztető hű mását takarja itt e fátoly . . .
Hadd hulljon le az őt elfedő lepel, hadd
lássuk őt színről-színre buzdító példaul! . . .

(Leleplezés.)

Tisztelt Polgártársaim!

Egy kiváló nemzeti írónk mondá: a ko-
szoru, melyet elhalt nagyaink emlékének áldo-
znak, nemcsak emlékfűzért, mely az ő tetteiket s
a multak dicsőségét hirdeti; de egyszersmind
reményeg s a jövőre, a mely nagy eszmét kép-
vel és nagy tettekre lelkesít. — Így vagyunk
a nagyaink iránt tanúsított kegyelettel is . . .

Nemcsak emléket tiszteljük meg az ál-
tal, de egyszersmind lelkesülni tanulunk példa-
ikon s hitet, reményt merítünk a jövőre, hogy
küzdelmünk nem vesznek el hiába.

Buzdítson azért minket az Irányi Dániel
iránt való kegyet is az ő példájának követé-
sére. Valahányszor az ő nevé emlegetjük, va-
lahányszor az ő szelid, de jellemfenségét tükröző
képre tekintünk: jusson eszünkbe az ő önzet-
len hazafisága, elhűsége és szilársága, jusson
eszünkbe az ő egyáriségében is magasatos
jellem, nemes emberbaráti szeretete.

Lebegjen különösen előttünk az ő legszen-
tebb honfii eszménye: a független, az önálló
magyar haza s ennek megvalósításáért legyünk
készek bármily áldozatra! Legyünk kitartók és
összetartók a függetlenségi és 48-as elvek követé-
sében az ő rendithetlen hitével és reményével.

»Mert jönni kell, mert jönni fog egy jobb
kor, mely után Buzgó imádság epedez Száz-
ezrek ajakán.«

Legyen áldott közöttünk az ő emlékezete!
Legyen áldásos reánk az ő működése és
élete!

S jussanak eszméi és elvei általunk di-
dalra!

Országgyűlés.

A képviselőház ülése ápr. 17-én.

Nagy részvétlenség mellett indult meg a
képviselőházban a pénzügyi tárca költségve-
tésének részletes tárgyalása. Élénkebb vihar
csak a fogyasztási adóknál keletkezett, a hol
M o l n á r Józsiás a fogyasztási adóvisszatér-
ítések és kiviteli praemiák körül előforduló
visszalélekkel foglalkozott, mig D e s y Zoltán,
H o r á n s z k y Nándor, K o v á t s József és
K o l o s v á r i K i s István az italmérsi adó
biztosításánál követelt helytelen el-
járásokat tették szóvá. W e k e r l e Sándor
miniszterelnök a felhozott kifogásokra vála-
szolt és az italmérsi adó biztosításánál kö-
vetelt eljárást védelmezte.

A dohánygyövedék címénél E r n u s z t
Kelemen a Szombathelyen felállítandó dohány-
gyár érdekében szólt fel.

S z e m e r e Haba alapos szakértelem-
mel tárgyalta a hazai dohánytermelés kérdé-
sét és annak emelése érdekében igen figye-
lemreméltó gyakorlati eszméket vetett föl.

S z e d e r k é n y i Nándor azt kívánta,
hogy Hevesmegyében, a hol a filoksera el-
pusztította a szőlőket, a kormány támogassa
nagyobb mértékben a dohánytermelést és kü-
lönösen Eger városával szemben válsza be azt
az ígértét, hogy ott dohánygyárat fog felállít-
tani. Gróf Z i c h y J e n ő csatlakozott Szemere
Haba fejtegetéséhez és szintén néhány gya-
korlati indítványt tett a dohánytermelésre
nézve.

P é c h y Tamás a dohánygyártásra és a
dohánytermés minőségére nagyobb gondot ki-
vánta fordítottatni, hogy gyártmányaink és do-
hányunk kiállja a versenyen a külföldi gyártmá-
nyokkal.

W e k e r l e Sándor miniszterelnök a
fölvetett kérdésekre válaszolva, megjegyezte,
hogy a dohánygyártás terén nagy haladás törté-
nt, és azoknak, a kik azt állítják, hogy az
osztrák szivarok jobbak a mieinknél, azt
ajánlotta, hogy tegyenek kísérletet, ugy hogy
ne tudják, melyik az osztrák, melyik a magyar
gyártmány: s akkor meg fognak róla győződni,
hogy e tekintetben nagyon sokat tesz a kép-
zelődés.

A tétel ezután megszavaztatván, az ülés
2 1 / 4 órákor véget ért.

BELFÖLD.

Földrengés Homonnán. Homon-
nán, e hó 15-én reggel 5 óra 30 perczkor
3—4 másodperczig tartó földrengés volt. A
lökések északkelet irányból indultak ki s az
elsőek erősebbek, a többiek pedig gyengébbek
voltak. A lökések alatt a szobában levő tárg-
yak inogni kezdettek.

Balászfalva. április 16. A balászfal-
vi metropolita-jeleles ma ment végbe. Reggel
nyolcz órákor Pavel püspök fényes misét czele-
lebrált. A mise után a püspök jelezte a vála-
sasztás fontosságát. Királyi biztoscuk ő felsé-
ge báró Jósika Sámuel és Pavel püspököt ne-
vezte ki. Pavel kérte a választókat, hogy a jel-
lésnél aggkora miatt reá ne reflektáljanak. A vála-
sasztás tizenegy órákor kezdődött. A királyi
biztosok kinevezése magyar és román nyel-
ven felolvastatván, megkezdődött a szavazás.
Beadott összesen 202 szavazat. Ebből nyert
Mihályi Viktor lugosi püspök 82-öt, Moldován
János kanonok 49-et, Kusz szebeni esperes
36-ot, dr. Gramma kanonok 12-öt, Szabó
János püspök 20-at és Papp Vaszil két szá-
vazatot.

KÜLFÖLD.

**A belga szocialisták mozgal-
ma.** Brüsszel, április 16. Buhls polgármes-
ter, midőn ma az Avenu Louise-on sétált, a
tüntető egyike, ki őt felismerte, egy ölmos
bottal megütötte. A sérülés súlyos. A sebesül-
tet lakására vitték. Rögton a merénylet után
rendőrök és csendőrök siettek elő és megta-
madták a tüntetőket, kik revolverrel több-
ször löttek. Egy szocialista megsebesült, ket-
tőt elfogtak.

A szerb államcsiny. Belgrád, ápril-
is 17. A letartóztatott régenseket szombat este
6 órákor szabadlábra helyezték. Risztics
és Belimarkovics külföldre mennek. Avakomo-
vics itt marad. Belimarkovics tábornoki rang-
járól le fog közzöni.

A szabadsághősökért.

(K o v á t s József beszéde a képviselőház ápr. 13-iki
ülésén.)

Kováts József, a h-nánási kerület orsz.
gyűl. képviselője, az 1848—49-iki honvédek
segélyezésének fölemelése érdekében, a kép-
viselőház ápr. 13-iki ülésén a következő be-
szédet mondta:

Kováts József: T. ház! (Halljuk! Hall-
juk!) Röviden kívánok szólni, mert itt nem
szavak kellene, hanem tettek. (Halljuk! Halljuk!)

Midőn 1848-ban a magyar nemzet a
honvédhadsereget megteremtette, a honvédek
a nemzeti becsület védpaizsa alá helyezte. —
(Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Érezte
ezt a nemzet, érezte a törvényhozás, érezte
a fejedelem, minek folytán a kiegyezés alkalmá-
val ugy a fejedelem, mint szeretett király-
nének megteremtették a segélyalapot, mely az
őreg honvédeknek nyugalmát a menházban
biztosítja.

Ezután a társadalom megteremtette a
segélyalapot, melyhez a törvényhozás előbb 40
ezer, később 80 ezer, míg végre 200 ezer
frttal járult, és a mely a f. évi költségvetésben
300 ezer frtra kerekítették ki.

A t. honvédelmi miniszter ur 211 sz.
jelentésében, mely szintén ki van tűzve tár-
gyalásra, kimutatja, hogy 1891-ben hány hon-
véd részesített nyugdíjban és segélyezésben,
ugyszintén 1890-ben is. Kimutatja továbbá azt
is, hogy 200 és egy néhány ezer frt nyugdíjat,

és segélyt nyújtott, valamint kimutatja, hogy
1891-ben 41.000 frt takarított meg; de nem
mutatja ki azt, hogy hány honvéd utasított
el kérelmével és mennyi takarított meg a
későbbi években. 1891-ben csakugyan annyi
takarított meg, a mennyi a kimutatásban fel-
van tüntetve, t. i. 41.000 frt; 1892-ben 40.000
frt; amde hogyan, mi módon takarított meg
ezen összegeket? Ugy, hogy 1891-ben 1647
folyamodót, 1892-ben 651 folyamodót utasi-
tottak el. De a megtakarítás máshonnan is ve-
szí forrását; onnan ugyanis, hogy a t. segély-
egyleti bizottság az alapszabályokban meg-
határozott utasítások értelmében az utazási és
temetkezési költségekből bizonyos összegeket
redukál, vagyis nem szolgálhatja azt ki egé-
szén. (Halljuk! Halljuk!)

Közel van a millenium. Ezen alkalomból
minden magyarnak, mert annak előestéjén va-
gyunk, szíve magasan dobog fel; lesznek lát-
ványosságok, lesz kiállításunk, megfogjuk mu-
tatni önmagunknak és a világnak, hogy any-
nyi balküzdalem daczára, mely hazánkat ezer
éven keresztül érte, mit tudunk teremteni,
azonban bár én is a mellett vagyok, hogy kö-
vessünk el mindent, a mi keblünket nemesítő-
leg emelheti, azt mondom mégis, hogy mind-
addig, mig honvédeink éheznek, ne cifrálkod-
junk. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Ne éhez-
zék 1848—49-iki honvédeink közül sem 1647,
sem 651, vagyis 2000 ezer főnél több egyén,
de ne éheznek, ne küzdjön a nyomorral egy
sem, sőt tovább megyek, ne küzdjenek a nyo-
morral azok özvegyei sem, és épen azért én
a segélyösszeget 200.000 frttal feljebb óhajtom
emelni ugy, hogy az összeg már 1893-ra
500 000 frtban vétecsék fel póthitel cím-
mén. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Föl kívánom emelni ezen összeget először
azért, hogy egy honvéd se legyen nyugdíjvagy
segély nélkül, a ki arra rá van szorulva; má-
sodsor, hogy azon honvédek özvegyei közül
egy se legyen olyan, a ki nyugdíjat vagy leg-
alább segélyt nem kap, harmadszor fel kívá-
nom emelni ezen összeget 500.000 frtra azért
is, hogy azon honvédeknek, a kiknek talán al-
kotmányunkat is köszönhetjük, legyen legalább
annyi nyugdíjuk, hogy abból ha többet nem,
legalább a mindennapi száraz kenyeret meg-
szerezhessek. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Mert hogyan állunk ma? Megtakarítanak
egy évben 40.000 frtot és kap egy honvéd na-
ponta 5 kr. nyugdíjat. (Felkiáltások a szélső-
baloldalon: Szégyen!) Már most kérdem a t.
házat, olyanok-e a viszonyok Magyarországon,
hogy egy napra 5 krból meg lehessen élni;
hogy lehetséges-e ebből az élet fenntartására
elegendő kenyeret venni? Azért hozom fel t.
ház csupán a kövözteket, a közhonvédeket,
mert hiszen tábornok nagyon kevés van kö-
zöttük, a tulnyomó rész kövözíté.

Azt hiszem t. ház, hogy ez ellen az óhaj
ellen nem lehet senkinek kifogása. Legfellebb
a t. miniszterelnök ur tethet ez ellen pénz-
ügyi szempontból kifogást; de azt hiszem
hogy a nemzeti becsület a fináncz-mérleget
mélyen le fogja nyomni; mert ez a tétel, az
ily megszavazandó összeg csak nagyon rövid
ideig tartó átmeneti kiadás lesz. Tény ugyanis,
hogy a nyugdíj csak a 65-ik életév betöltésé-
vel adatik meg.

Már pedig tény az is, hogy a 65-ik élet-
évtől a 70-ik életévig legkisebb számítás szer-
int az emberiségnek 23 %-a elhalálozik, a
70-ik évtől a 75-ik évig pedig 33 %-a, tehát
50 %-a. Ugy hogy már 10 év múlva a segély-
összeg 40 egynehány %-ra apadna le. Ez a
számítás minimális és csalhatatlan, mert 17
angol biztosító társaság halálzási táblázatai-
nak kimutatásából van merítve.

A t. honvédelmi miniszter urnak sem le-
het ez ellen kifogása, mert ez nem ütökzik a
Gesamt-Monarchie azon §-aiba, a melyeket
a t. honvédelmi miniszter urnak Bécsből szok-
tak előírni. Ha pedig ezekbe nem ütökzik,

megmutatta azt már a honvédelmi miniszter ur, hogy valahányszor lovagiaságról és jószívűségről volt szó, mindig készen állott; — csak a legközelebbi mult napokban is fényes bizonyosságát adta ennek. Azt hiszem, hogy nem ütközik ez a Gesamt-Monarchie azon s-áiba sem, a melyekkel szemben a nemzeti pártnak vezére gr. Apponyi Albert t. képviselőtársam csak nem régen is oly melegen követelte a legkisebb mértékű nemzeti aspirációk érvényesítését. A t. képviselő ur, mint a koronának villámharitója szólalt fel, és méltán. Mert midőn ezen aspirációk megtestesítését mint minimális követelményt állította fel, ezzel az egy tényre nagyobb szolgálatot tett a koronának, mint a t. kormány egész működésével. (Ugy van! Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalon.)

Hogy meg fog-e ezen kérelem, ez a kívánság illetékes helyen hallgattatni, ezt a jövő fogja megmutatni. De bár törtéjük az ellenkezője, a nemzet ezen aspirációjáról, a melyek különböző is törvényileg vannak biztosítva, soha sem fog lemondani. (Ugy van! Ugy van! a bal- és szélső baloldalon.)

Ezek után bátor vagyok határozati javaslatomat benyújtani, kérve a t. házat és a t. kormányt, hogy méltóztassék azt elfogadni. — (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.)

Elnök: Fel fog olvastatni a határozati javaslat.

Hentaller Lajos jegyző: (olvassa) Határozati javaslat, beadja Kovács József. Utasítatik a kormány, hogy az 1848-49-iki honvédek és azok özvegyeinek nyugdíja és segélyezése címén a f. 1893-ikévre az eddigi 300.000 frt-hoz még 200.000 frtot vegyen fel a költségvetésbe póthitel címén s azt a következő években is irányozza elő, mindaddig, míg annak szüksége fenn forog. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

(Ezt a határozati javaslatot azonban az osztrák párt gyönyörűsége szavazta. Szerk.)

Országos kiállítás.

Névsora az 1896-iki ezredéves kiállítás debreczeni kerületi bizottságának.

I. Elnök: Gróf Degefeld Schomberg József, Hajdúvármegye és Debreczen szab. kir. város főispánja.

II. Alelnök: I. Sesztina Lajos, a debreczeni kereskedelmi és ipar-kamara elnöke. 2. Véczy János, a debreczeni gazdasági egyesület elnöke.

III. Előadó: Dr. Király Ferenc országgyűlési képviselő, a debreczeni kereskedelmi és iparkamara titkára.

IV. Tagok: A nagy méltóságú m. kir. kereskedelemügyi Miniszter ur mint az 1896-iki ezredéves kiállítás országos bizottságának elnöke által **kinnevezve:**

1. Simonffy Imre kir. tanácsos, Debreczen sz. kir. város polgármestere.
2. Zador Lajos, a debreczeni kereskedelmi társulat elnöke.
3. Széll Farkas, a debreczeni kir. tábla tanácselnöke, történet-buvár és régész.
4. Serly Ede órász, a debreczeni iparos kör. elnöke.
5. Jakó Mihály kereskedő és a kereskedelmi iskola elnöke Szatmáron.
6. Szontagh Jenő, a ker. betegsegélyező pénztár titkára Szolnokon.
7. Szalkay Sándor nagybirtokos és szeszgyáros Maté-Szalkán.
8. Günther A. L. a Gróf Schönborn féle

A „DEBRECZEN” TÁRCAJA.

Szívek harcza.

— Regény. —
Írta: **Londesz Elek.**
(Folytatás.)

— Ahhoz semmi közöd. A mi most történik, arról reggel egy szót sem tudsz. Érted?

— Érttem. Hunyoritott ravasz mosolylyal Jancsi.

Bizonyosan valami szerelemi kaland van a dologban, gondolta magában. Hisz az nem baj, völegénynek is szabad néha felre lépni, úgy titokban.

— Hát megyek.

— Megállj csak. — Kiáltott utána Kálmán.

— Tessék parancsolni.

— Tudod biztosan, hogy Kemény bácsi bezárkózott a külső szobában Tardinéval?

— Tudom.

— Akkor majd magam megyek be, te addig vigyázz, hogy nem jön-e ki Kemény bácsi, míg én bent leszek. Ha bejönne, mondd neki, hogy már lefeküdtek a vendégek a szobáikban. Arról ne szólj, hogy én is itt vagyok.

Kálmán szinte elpirult önmagán, hogy így tolvaj módra kell belopódzkodnia a szobába, de bár neki nem volt semmi oka rá,

munkácsi és Szt.-Miklósi uradalmak főigazgatója Munkácsón.

9. Kovássy Zoltán állami tanító képezdei tanár M.-Szigeten.

10. Pscherer József nagy birtokos Nyir-Bogáthon.

b. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara alelnökei:

1. Szabó Kálmán, a kereskedelmi osztály elnöke.

2. Pongó Lajos, az iparosztály elnöke.

c. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara iparosztályának beltagjai:

1. Boldog István mészáros Debreczen.

2. Debreczeni Gábor bádogos Debreczen.

3. Eklí Gábor timár Debreczen.

4. Flezsár István lakatos Debreczen.

5. Gyarmati Gábor szücs Debreczen.

6. Katona József fazekas Debreczen.

7. Kálmándi István csizmadia Debreczen.

8. Kurucz Miklós csizmadia Debreczen.

9. Kollát Imre kovács Debreczen.

10. Kuczik Gábor hentes és sertéskereskedő Debreczen.

11. Lőrincsik László aranyműves Debreczen.

12. Nagy János szíjgyártó Debreczen.

13. Pető István timár Debreczen.

14. Salánki Ferencz gubás Debreczen.

15. Szikszay Lajos építész Debreczen.

d. A debreczeni kereskedelmi és ipar kamara iparosztályának kültagjai:

1. Cseh Sándor mértékitelesítő Beregszász.

2. Gyirak Kálmán fodrász Munkács.

3. Hídházy Péter szücs H.-Böszörmény.

4. Kovács Mihály kerékgyártó H.-Böszörmény.

5. Gabriel József kerékgyártó Szatmár-Németi.

6. Ifj. Hermann István timár Szatmár-Németi.

7. Méder Ferencz hentes N. Bánya.

8. Andrásik József lakatos Nyíregyháza.

9. Deak József timár Nyíregyháza.

10. Gutman Emánuel Nagy Szőlős.

11. Zsigmond Béla lakatos M.-Sziget.

12. Kádár Péter cipész M.-Sziget.

13. Krencher Balázs lakatos Szolnok.

14. Lengyel Antal bankigazgató Szolnok.

15. Janku Imre asztalos N. K. Karczag.

16. Barát József kovács Jászberény.

e.) A debreczeni gazdasági egyesület alelnöke, választmányi tagjai és titkárai:

1. Buzás Elek alelnök birtokos Debreczen.

2. Ábrahám László városi főügyész Debreczen.

3. Berger Henrik nagybirtó Debreczen.

4. Berger Vilms nagybirtó B.-Ujváros.

5. Bészler Lajos városi gazdasági tanácsnok Debreczen.

6. Buday József birtokos Debreczen.

7. Bekéssy László gazdasági tanintézet tanár Debreczen.

8. Csanak József nagykereskedő és birtokos Debreczen.

9. Csóka József birtokos Debreczen.

10. Czajlik István gazdasági tanintézet iatézó Debreczen.

11. Domokos Kálmán gazdasági tanintézet igazgató Debreczen.

12. Deak István földmives Debreczen.

13. Fráter Imre birtokos Debreczen.

14. Fabriczius Géza kereskedő Debreczen.

15. Horváth István hentes és sertéskereskedő Debreczen.

16. Hutlész Kázmér birtokos Debreczen.

17. Jámbor Ferencz birtokos Debreczen.

18. Jóna István birtokos Debreczen.

19. Kertész János földbirtokos Debreczen.

mégis félt találkozni Tardinéval és öreg Keményvel. Nehogy a Tardiné szelid tekintete, vagy az öreg Keménybecsületes arczamegingasságát ott abban a szándékában, mit Balázsszal határozott. Eddig még nem is sejtette, — hogy azok már tudnak a lugasban történt dolgokról, mert nem tételezte fel Adélról azt a kegyetlenséget, hogy elmondja Tardinéknak. A mi az erdősz lak előtt történt, abból Kálmán nem látott és nem hallott semmit, mert igaztosságában az erdő felé sietett. a magányban lecsillapítani lelkének viharát.

A Jancsi szavaiból most mégis azt vette ki, hogy Tardiné is, az öreg Kemény is legalább sejtenek valamit a történetekről. — Most annál inkább nem akart velük találkozni.

Ugy sajnálta azt a kedves, fiatal asszonyt, ha csakugyan megtudott mindent. De hahaha nem? Ezzel a gondolattal biztatta magát. Hiszen, ha megtudta volna, a mi történt, lehetetlen, hogy olyan hidegvérűen eltitkolja a vendégek előtt. De hát mit jelent az a bezárkózás?

Ilyen gondolatok között lopódzott be a folyosón keresztül az előszobába s mikor a kis szoba elé ért, kopogtatás nélkül benyitott.

A kis szobában vig társaságot talált, — mely jókedvű felkiáltásokkal üdvözölte őt. Kálmán izgatottan tekintett az ajtó felé, félt, hogy kihallik a kiabálást.

— Jó hogy jössz. Nesze itt a kártya, emelj csak, aztán osszál magadnak is. Két ha-

20. Klein Aladár nagybirtó Debreczen.

21. Koszorus Lajos birtokos Debreczen.

22. Kozma János földmivelő Debreczen.

23. Kulcsár József birtokos Debreczen.

24. Lukács Dezső birtokos Debreczen.

25. Lengyel Imre nyug. törv. bír. és birtokos Debreczen.

26. Maurer Emil nagybirtó Debreczen.

27. Nanássy László kir. közjegyző és birtokos Debreczen.

28. Pálffy Gábor birtokos Debreczen.

29. Paksy Imre kir. közjegyző és birtokos Debreczen.

30. Pásztor János birtokos Debreczen.

31. Rikl Géza nagykereskedő és birtokos Debreczen.

32. Rikl Antal birtokos Debreczen.

33. Szabó Miklós kereskedő és földbirtokos Debreczen.

34. Szabó Soma birtokos Debreczen.

35. Steinfeld Mihály birtokos Debreczen.

36. Szikszay József birtokos Debreczen.

37. Szikszay Gyula furdó tulajdonos és birtokos Debreczen.

38. Trázy György birtokos Debreczen.

39. Udvarhelyi Géza városgazda Debreczen.

40. Varga Ferencz építész és birtokos Debreczen.

41. Vásáry István birtokos Debreczen.

42. Vecsey Zoltán birtokos Debreczen.

43. Szücs Mihály titkár és gazdasági tanintézet tanár, Debreczen.

f) A Debreczen székhelyvel bíró hajdúvármegyei gazdasági egyesület alelnöke, választmányi tagjai és titkárai:

1. Rásó Gyula alelnök, alispán, Debreczen.

2. Berencsy János nánási tisztí ügyész és birtokos, H. Nánás.

3. Bagdány Gábor birtokos, Földes.

4. Bárány Mór birtokos, Nádudvar.

5. Csapó István birtokos, Földes.

6. Dalmy László birtokos, Debreczen.

7. Farkas Pál birtokos, H.-Dorogh.

8. Fischbein Ignác birtokos, Debreczen.

9. Hadházy Endre, birtokos, H.-Hadház.

10. Horváth Kálmán gyógyszerész, Kaba.

11. Lajka Károly gazdatiszt, Tetétlen.

12. Nagy Albert birtokos, Nádudvar.

13. Rosenfeld Salamon birtó, P.-Ladány.

14. Somossy Béla polgármester, H.-Böszörmény.

15. Szöllőssy János vármegyei tisztí ügyész Debreczen.

16. Szöllőssy Imre birtokos, Földes.

17. Sinay Antal birtokos, H.-Nánás.

18. Gáti Tóth Mihály birtokos, H.-Szoboszló.

19. Zichermann Jakab birtokos, Sámson.

20. Ványi Sándor birtokos, Földes.

21. Kerpelyi Károly titkár, gazdasági tanintézet tanár, Debreczen.

Debreczen, 1893. ápril 14.

Gróf Degefeld József.

Midőn e névsort a főispán ur fölkérése folytán közöljük, nem hallgathatjuk el a feletti csodálatunkat, hogy midőn sok ügyes ember mellett annyi hasznavevő és ügyetlen embert belevettek e névsorba: teljesen mellőzték abból a hírlapírókat, holott talán mi, s k r i b l e r e k is tehetünk volna valamit az országos kiállítás érdekében!

S z e r k.

Határidő-naptár.

Apr. 19. Debreczen sz. kir. város város rendkívüli közgyűlése.

Apr. 21. A „Csokonai-kör” felolvasó estélye a városbáza nagy termében. D. u. 5 órakor.

Apr. 23. A kaszinó közgyűlése.

tos a vízi, kiállított a kis doktor, mig Kaczor Béni erővel elvette Kálmántól a kalapját.

Új le már! Biztatta Kálmánt két barátja, Ajtai és Vedres.

Valami mondani valóm van Szólt oda Kálmán két barátjának.

— Beszélj, hát. De elébb igyál egy pohár bort.

— Kálmán fanyarul tolt el a poharat. — Hát már tudod? Kérdé tőle a kis doktor, a ki felbérelte a társaságot, hogy titkolják el Kálmán előtt a Vilma rosszulletét. Nincs baj, barátom, egy kis láz az egész, reggelre egészséges lesz, mint a makk. Szegény Tardiné a nagy sajnálkozásban még betegbb lett, mint Vilma. De ő is olyan lesz reggelre, mint a csik.

— De mielőtt bele kezdenél a beszédbe, szólalt föl Kaczor Béni, mondd csak, hol volt eddig és hol van Tardi ur?

— Hiszen éppen ezt akarom mondani, de előbb igérjétek meg nekem, hogy a mit mondok, arról senkinek egy szót sem szóltok holnap.

— Hohó! Hiszen ez egy egész francia regény! Kiáltott fel a kis doktor. — Igérem, igérem.

— Igérjük! mondták utána mind a hárman.

— Most, hát hallgassatok ide.

— Kálmán leült egy székre s mind a négyen összedugták a fejüket, úgy hallgatták

Apr. 22—23. Debreczeni löversenyek.
Máj. 6. Kereskedő ifjak dalestélye a Margit-fürdőben.

Ujdonságok.

* **A „Csokonai kör”** folyó 1893. évi április hó 21-én, pénteken délután 5 órakor a városbáza nagyteremében felolvasó ülést tart, melynek tárgyai: 1. „Vallo-más”, novella Boldisár Kálmántól. 2. Tanulmány Aeshilos »Oresteia» című drámai trilogiájáról. Dr. Csengeri Janostól. Tagok s hozzátartozóik belépti díjat nem fizetnek. Nem tagoknak belépti díj 20 kr. Ily belépti jegyek válthatók Tóth Béla győgy-szerész úrnál, mint a kör pénztárnokánál, ugyan-ott tagnak is beiratkozhatni.

* **Színház.** Fényes siker mellett zajlott le tegnap Karczag Vilmos »Lemondás» című színművének bemutató előadása. Nem egészen új, de nem is mindennapi tárgyat választott Karczag ez új darabjának: ugyan ezzel a nehéz problémával találkozunk Schiller »Don Carlos»-ában is. A fiatal Korolán gróf beleszeret mostoha anyjába, öreg, élemedett apjának fiatal feleségébe, Irénbe, ki viszonyozza szerelmét. Az öreg gróf előtt nem maradt it-tok a szerelem s egy ízben egymás karjaiban találva a szerelmeket, szélhűdést kap, elő-halottá lesz. A megoldás, mint másképp nem is képzelhető, a l e m o n d á s. A szerelmek örökre búcsút mondanak egymásnak. A fiatal gróf elutazik, Irén »betölti végzetlé-s» hű apóljója lesz élőhalott férjének. Ez a cse-lekmények fővonala, a természeti és a társadalmi rend egymással élethatal harcza képezi a darab tendenciáját. A szerkeztet mesteri kezekre vall. Legfőképpen az a kifogás lehet, hogy akad jelenet, hol néhány epizód alak felelőssé válik. A sötét színvételű darabon végig vonul egy nagyon kedves, szerelmi idyll, melynek szereplői Partos titkár (Szendrői) és Tekla báróné (Tárnoki Gizi), kik kölcsönösen egymásba vannak szerelmesedve. A vídambább elemekkel találkozunk Boldisár báró (Bács) és az özv. Boldisárné nagymama (Bacsne) stb. szerepeiben. Hatásosan vannak megszerkesztve a felvonások legvégű jelenetei. A függöny legördültekör a néma tablok által egészen hypnotizálva érzé magát a közönség. Különösen nagy a hatás a végű, befejező jelenetben, melyben ugyan nagyon kevés a megnyugvás, de melyet tisztá, nemes pozitív ragoz-át. Nagyan emelte az est sikerét a n g y a l I l u s (Irén), ki a nemes, erős jellemű, szerel-mes nő szerepét mélyen átérzetten, kifogásia-lanul játszotta meg. Különösen jó volt, mikor a fiatal grólnak elbeszéli házassága történetét. Nyílt színen is sok tapsot kapott, ép úgy, mint Tárnoki Giza (Tekla báróné), ki szintén nagy hatással, feltűnő eredetiséggel játszotta meg a tisztá kezélyű, naiv leánya szerepét. Bácsné szépen oldotta meg feladatát. Tompa (Géza gróf), Bács (Boldisár báró), Fenyvessi jók voltak. Szendrői hideg volt. Az összejátek legelőtű: közönség szép számmal volt — kit mint idevalót, törekvő fiatal színész, — kit mint idevalót, számosan ismernek nálunk, — rövid jelenet-ben sikerülten játszott. — Ma a darabot is-métlik. (sz.)

* **Előléptetések.** A helybeli posta- és táviró hivatalnál Csath Zsigmond posta- és táviró főnök és Reisinger Ignác posta- és táviró főnök postai és táviró ellen-őrök kéké; Buaházy Albert, Szath-máry Károly, Rószner Eduárd, Papp Lajos és Szabó József posta- és táviró tiszték főtitkosokká léptetettek elő.

* **A téglási tűzkárosultak ré-szére.** gyűl. képviselője, ki mindig ott van adományaival, a hol arra valóban szükség mutatkozik, a téglási tűzvészről hozza érkezett tá-velet után az országos közgyűlésre. A szerencsétlen kárú fogadták a képviselő legelső segélyek közé.

* **Egy élet 5** rabán Ilona, egy fiatal gyilkos lett, belengró már kifogták holttestét gyott hátra, a melyet szerencsétlen élete, r halálba. Később kitűrt az keserítette el, hog legutóbbi pénztár viz hiba folytán 5 frt hi e leányt feljelentésé dotta, hogy gondosko ra postabívalat soba csetlen leány irant ne

* **Elmaradt** reczeni kereskedelmi május hó 6—14 nap keleti részébe tervez értesülünk — elmar mányut helyett me hogy minél nagyobb budapesti országos t

* **Az április** rat velünk. Verőfény mást váltják fel. Ne az ember ebben a v tavaszi felült, kis sorrendre. A tavasz olyan kellemetlen, nap rideg sejt fuj hívűs volt az idő. mezőség és a vetés az erős szél nagyon

* **Dr. Öreg** iskola jeles tanára, is több maradandó a magyar filozófiát velező tagul van a nyos akadémiá filoz

* **Eljegyzés** jegyezte Kleim a

* **Csapat** sz des, dandárparancs ba érkezük, hogy az zős huszárik század lét tartson. Véle ér Nagyváradról. A sz fohadnagy is, W e i l

* **Népesedés** héten április 9-től 11 fu 22, leány 14. T fiu, 6 leány. E szeri ma 43. Elhaltak ug szaporodás tehát 1

* **Löversen** bat) és 23-an (vasi versenyekre előjeg jegek, Szent-Király reskedésében (varos ve kiválthatók. Ugy jé

apr 22-23 Debreczeni löversenyek. Kereskedő ifjak dalestéje a Margit.

Ujdonságok.

A Csokonai kör. folyó 1893. évi 21-én, pénteken délután 5 órakor a nagyteremben felolvasó...

Színház. Fényes siker mellett zajlott a Károly Vilmos Lemondása...

Az április csak mindég áprilist jár velünk. Verőfényes idő, szélvihar, eső...

Népesedés. Városunkban az elmúlt heten április 9-től 15-ikéig született törvényes...

Előleptetések. A helybeli posta- és hivatalnok Csath Zsigmond...

A téglási tűzkárosultak részére Kovács József ur, a h. n. n. n. kerület...

Elvállaljuk. Szóltak mind a hárman De sajnálom, hogy nem három...

Ennek titokban kell lefolyni, nehogy akadályozza a család. Meg kell történnie...

Ugy sajnálom azt a szegény Tardi-Monda hűk hangon. Hja, az már mindegy. Itt párbanak...

Kálman aztán gyorsan elmondta a találás helyét és idejét s elbucsuva társaitól...

(Folyt. köv.)

irat vétele után azonnal 25 frtot küldött a községi előjárásához, rögtön kieszta vételt.

Egy élet 5 frtért. Királyháza Darában Iona, egy fiatal pósta kiadólan, öngyilkos lett...

Elmaradt tanulmányt. A debreczeni kereskedelmi akadémia növendékeinek május hó 6-14 napján...

Az április csak mindég áprilist jár velünk. Verőfényes idő, szélvihar, eső...

Dr. Öreg János, a debreczeni iskola jeles tanára, a kiváló bölcsész, ki már is több maradóan becsü művel gazdagította...

Eljegyzés. Neumann Malvint eljegyezte Kleimann kereskedő Miskolcra.

Csapat szemle. Weisz huszárezredes, dandárparancsnok f. hó 21-ikén városunkba...

Népesedés. Városunkban az elmúlt heten április 9-től 15-ikéig született törvényes...

Löverseny. A folyó hó 22 (szombat) és 23-an (vasárnap) tartandó itteni löversenyekre...

Legelőjabb államesiny. A szerb államesiny ötletéből a következő párbeszéd volt a budapesti...

Nyiregyházi hírek. Nyiregyháza apr. 16-an, vasárnap este 9 órakor a holló utcán...

Felolvasás. Tegnap Dr. Kostinszky Géza, a felvidéki magyar köznevelési egyesület...

Fegyvergyakorlat. Apr. 24-ikén megkezdődnek Debreczenben a tavaszi fegyvergyakorlatok.

Lóösszeírás kimutatását már összeállította a mezőrendőrség. E szerint a város kül-és belterületén...

ragadós tüdőlob, a járványos állati betegség tárgyban rendeletet bocsátott ki a miniszterium...

Halálhíres. Városunkban az elmúlt heten, április hó 9-től 15-ig a következő halálhíres történtek...

Halálhíres. Városunkban az elmúlt heten, április hó 9-től 15-ig a következő halálhíres történtek...

tüdőgümőkör, Ménes Julianna 24 é. ref. agylob, Konecz István 60 é. ref. tüdőlob, özv. Keztyártó Balintné...

Szegény kiszendvedett macska miatt állott ma a rendőrség előtt két szomszéd asszony...

Emin basa halála. A halhatatlan basa, a kinek annyiszor költöttek holt híret s a kit annyiszor...

Irodalom és művészet. A Petőfi-társaság vasárnap délelőtt tartotta meg havi felolvasó üléseit...

Jókai Mór regényei képes kiadásban. Egy magyar nábob 3 füzet. E fenyves díszszel kiállított vállalat...

A Pallas Nagy Lexikonának az összes ismeretek e nagy magyar enciklopédiájának meglelt 20-ik és 21-ik füzeté...

Törvényeszkék. Beperelt védők. Temesvárról írják: A Farkas Menyhért és társai ellen folytatott...

Debreczeni ingatlanok forgalma. F. é. márcz. 18-ápr. 1-ig. Főrizs Mihály és neje Nagy Julianna veszik...

Közgazdaság. A földművelésügyi m. kir. miniszterium élénk figyelemmel kíséri mindazon ügyeket...

Ezen baj ellen legbiztosabb és legegyszerűbben oly módon lehet védekezni, ha a gazdat hitelen leplombozott...

Ugyanaz alkalomból kifolyólag felhívjuk a gazdaközönség figyelmét arra, hogy helyben...

Ime most is ketely merült fel az iránt valjon a görében szabadon tartott tengeri csiraképes...

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot április 1-től 15-ig a földmive-

(mint dr. Friedmann Bernát helyetese) és Farkas János felebeztést nyújtottak be, melyet Eötvös szerkesztett s a melyben többek közt ezek mondatnak...

Debreczeni ingatlanok forgalma. F. é. márcz. 18-ápr. 1-ig. Főrizs Mihály és neje Nagy Julianna veszik...

Közgazdaság. A földművelésügyi m. kir. miniszterium élénk figyelemmel kíséri mindazon ügyeket...

Ezen baj ellen legbiztosabb és legegyszerűbben oly módon lehet védekezni, ha a gazdat hitelen leplombozott...

Ugyanaz alkalomból kifolyólag felhívjuk a gazdaközönség figyelmét arra, hogy helyben...

Ime most is ketely merült fel az iránt valjon a görében szabadon tartott tengeri csiraképes...

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot április 1-től 15-ig a földmive-

lészügyi miniszteriumhoz beérkezett jelentések szerint a következő volt: Rosz időjárás mellett a növényzet fejlődésében teljesen visszamaradt s az utóbb beállott 3-5 R° hidegközben...

Budapesti gabonatózsdé. Hivatalos jegyzések április 17-én - Buza öszre 753 pénz, 755 áru, tavaszra 749 pénz 751 áru...

Apróságok. A jutalom. Jenő: A mama nagyon jó... Ha megisszuk a csukamajolat, kapunk egy-egy hatost...

A régi orvos. - Tudja-e asszonyom, - kérdi az öreg orvos - hogy én már mióta vagyok család-jának háziorvosa?

Azigazság. Eulália kisasszony szörnyű felháborodással panaszoja el anyjának: - Képzeld csak, micsoda arzatlanlás!

Az angyal. A barát: Nos és a nód bizonyára angyal? Paphushós: Oh igen, de köztünk legyen mondvá, egy kissé erős szárny - csapásai vannak,

A színházban. Lizi (először színházban): Jer Rézi, vége a darabnak, már leszurta az utolsó embert is a korcsmában az a duhaj legény.

Eltalálta. Gusztai (az ajtón hallgatózva): Te Jani, bizonyosan vendég van oda benn. Jani: Honnan tudod? Gusztai: Mama azt mondja a papának, hogy édes lelkem.

Védőügyvéd. Törvényeszkék elnök: Akar valamit védelmére felhozni? Vadlót: Én nem, De itt a feleségem, ő jobban tud beszélni.

Fogfájás gondolatok. - Fogfájástól nem hal meg senki, sőt sokan élnek tőle, t. i. a fogorvosok. - A legerősebb fog az idő foga.

Szerkesztői üzenet. A tó partján. Gyöngye vers. Nem használhatjuk. A refrainek különösen rosszak. B. S. urnak. Galgócz. Intézkedni fogunk, de egy kis türelmet kérünk.

Főszerkesztő: Szalay Gyula. Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

